

საქართველოს მთავრობის

დადგენილება №622

2022 წლის 30 დეკემბერი

ქ. თბილისი

„ელექტროენერჯის ბაზრის მოდელის კონცეფციის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 16 აპრილის №246 დადგენილებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე

მუხლი 1

„ნორმატიული აქტების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მე-20 მუხლის მე-4 პუნქტის შესაბამისად, „ელექტროენერჯის ბაზრის მოდელის კონცეფციის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 16 აპრილის №246 დადგენილებაში (www.matsne.gov.ge, 21/04/2020, 300280000.10.003.021958) შეტანილ იქნეს ცვლილება და დადგენილებით დამტკიცებულ „ელექტროენერჯის ბაზრის მოდელის კონცეფციაში“:

1. მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„დ) უბალანსობის საფასურის გადახდის უზრუნველსაყოფად ფინანსური გარანტიის ოდენობის განსაზღვრას;“.

2. მე-9 მუხლს მე-2 პუნქტის შემდეგ დაემატოს შემდეგი შინაარსის 2¹ პუნქტი:

„2¹. ელექტროენერჯის ბაზარზე კონკურენტული ფასის ფორმირების ხელშეწყობის მიზნით, საჯარო მომსახურების გამწევი მწარმოებლები ორგანიზებულ ბაზრებზე ვაჭრობისას ხელმძღვანელობენ ელექტროენერჯის საბითუმო ბაზრის მონაწილე დერეგულირებული მწარმოებლების პრინციპებით.“.

3. მე-10 მუხლის:

ა) მე-2 პუნქტის:

ა.ა) „გ“ ქვეპუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„გ) საჯარო მომსახურების გამწევი ელექტროენერჯის მწარმოებლებთან ფასთა შორის სხვაობის ხელშეკრულების ფარგლებში ორგანიზებული ბაზრის ფასსა და კომისიის მიერ კანონის შესაბამისად დადგენილ წარმოების ტარიფს შორის სხვაობაზე ფინანსურ ანგარიშსწორებას;“;

ა.ბ) „ე“ ქვეპუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„ე) უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებელთან ფასთა შორის სხვაობის ხელშეკრულების ფარგლებში ორგანიზებული ბაზრის ფასსა და კომისიის მიერ კანონის შესაბამისად დადგენილ ტარიფს შორის სხვაობაზე ფინანსურ ანგარიშსწორებას;“;

ა.გ) „ე“ ქვეპუნქტის შემდეგ დაემატოს შემდეგი შინაარსის „ვ“ ქვეპუნქტი:

„ვ) შემსყიდველი საწარმოებისთვის გარანტირებული სიმძლავრის საფასურის დარიცხვასა და საჯარო მომსახურების ვალდებულების მქონე გარანტირებული სიმძლავრის წყაროებთან (თბოელექტროსადგურებთან) ფინანსურ ანგარიშსწორებას.“;

ბ) მე-6 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„6. საბითუმო საჯარო მომსახურების სრულყოფილად და ეფექტიანად განხორციელების მიზნით,

საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევი ორგანიზაცია განკარგავს საქართველოს მთავრობის მიერ ამ მიზნით შექმნილ სპეციალურ ფონდს. სპეციალური ფონდის შემოსავლის წყაროები და სპეციალური ფონდის მეშვეობით ასანაზღაურებელი ხარჯები განისაზღვრება წინამდებარე დადგენილებითა და „სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორის“ (ესკოს) მიერ საბითუმო საჯარო მომსახურების ვალდებულებების განხორციელების პრინციპებით“ (დანართი №2).“;

გ) მე-6 პუნქტის შემდეგ დაემატოს შემდეგი შინაარსის მე-7 – მე-11 პუნქტები:

„7. საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევი ორგანიზაცია განცალკევებულად აღრიცხავს ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული თითოეული მომსახურების ფარგლებში მიღებულ შემოსავლებსა და გაწეულ ხარჯებს.

8. სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორის“ (ესკოს) მიერ საბითუმო საჯარო მომსახურების ვალდებულებების განხორციელების პრინციპები “ განისაზღვრება წინამდებარე კონცეფციის დანართ №2-ის შესაბამისად.

9. საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევი ორგანიზაციის ოპერირების წესებს, სპეციალური ფონდის ინსტრუქციასა და სპეციალური ფონდის ბალანსს შეიმუშავებს საბითუმო საჯარო მომსახურების ორგანიზაცია და ამტკიცებს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო.

10. გარანტირებული სიმძლავრით უზრუნველყოფის მიზნით, საჯარო მომსახურების ვალდებულებების განხორციელების წესს შეიმუშავებს საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევი ორგანიზაცია და გადამცემი სისტემის ოპერატორი, რომელსაც საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს წარდგინებით ამტკიცებს საქართველოს მთავრობა.

11. დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირს, რომლის დაბალანსების ჯგუფშიც გაერთიანებულია საჯარო მომსახურების გამწევი ელექტროენერჯის მწარმოებლის ელექტროსადგური, აუნაზღაურდება მის მიერ საბალანსო და დამხმარე მომსახურებების ბაზარზე ნავაჭრი შესაბამისი ელექტროსადგურის საბალანსო სიმძლავრის საფასურის 10%-ი.“.

4. მე-11 მუხლის:

ა) პირველი პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„1. ელექტროენერჯის ბაზარზე გამჭვირვალობის, ლიკვიდურობისა და კონკურენტული ფასის ფორმირებისათვის, გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ელექტროენერჯის რეალიზაცია ხდება ორგანიზებულ ბაზარზე, საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევი ორგანიზაციის ან თავად მწარმოებლის მიერ. გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულება არ წარმოადგენს „ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ საქართველოს კანონითა და ელექტროენერგეტიკის სექტორის მომწესრიგებელი საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე აქტებით განსაზღვრულ ორმხრივ ხელშეკრულებას.“;

ბ) მე-5 პუნქტი ამოღებულ იქნეს.

5. მე-12 მუხლის:

ა) პირველი პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„1. ელექტროენერჯის ბაზარზე გამჭვირვალობის, ლიკვიდურობისა და კონკურენტული ფასის ფორმირებისათვის, საჯარო მომსახურების გამწევი ელექტროენერჯის მწარმოებლები (მათ შორის, გარანტირებული სიმძლავრის წყაროები) ვაჭრობენ ორგანიზებულ ბაზარზე, გარდა ამ მუხლის 1¹ პუნქტითა და ამ კონცეფციის 17³ მუხლით განსაზღვრული შემთხვევებისა.“;

ბ) პირველი პუნქტის შემდეგ დაემატოს შემდეგი შინაარსის 1¹ პუნქტი:

„1¹. საჯარო მომსახურების გამწევ ელექტროენერჯის მწარმოებელს, რომელსაც საქართველოს მთავრობის დადგენილებით დაკისრებული აქვს გარანტირებული სიმძლავრის (ავარიული რეზერვი) შენარჩუნების ვალდებულება, გარანტირებული სიმძლავრით უზრუნველყოფის პერიოდში, შესაბამისი ელექტროსადგურისათვის ეზღუდება ორგანიზებულ ბაზარზე ელექტროენერჯის ყიდვის ან/და გაყიდვის უფლება, გარდა ელექტროენერჯის საკუთარი მოხმარებისათვის შესყიდვის უფლებისა.“;

გ) მე-3 და მე-4 პუნქტები ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„3. საჯარო მომსახურების გამწევ ელექტროენერჯის მწარმოებელზე ელექტროენერჯის ფასის გამო დაკისრებული საჯარო მომსახურების ვალდებულება გამოიხატება საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევ ორგანიზაციასთან ფასთა შორის სხვაობის ხელშეკრულების გაფორმებაში, რის შედეგადაც, დღით ადრე ბაზრის ფასსა და კომისიის მიერ დადგენილ წარმოების ტარიფს შორის:

ა) დადებითი სხვაობის შემთხვევაში, მწარმოებელი სხვაობას უხდის საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევ ორგანიზაციას;

ბ) უარყოფითი სხვაობის შემთხვევაში, საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევი ორგანიზაცია სხვაობას უნაზღაურებს საჯარო მომსახურების გამწევ ელექტროენერჯის მწარმოებელს.

4. „ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, საჭიროების შემთხვევაში, კომისია ადგენს საჯარო მომსახურების გამწევი ელექტროენერჯის მწარმოებლის წარმოების ტარიფს, რომელზეც საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევ ორგანიზაციასთან გაფორმდება ფასთა შორის სხვაობის ხელშეკრულება.“.

6. მე-13 მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„**მუხლი 13. საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიის – აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მოხმარებული ელექტროენერჯის შესყიდვის წესი**

1. საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიაზე (აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა) მოხმარებისთვის, ელექტროენერჯიას შეისყიდის საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევი ორგანიზაცია, დღით ადრე ბაზარზე.

2. საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევი ორგანიზაცია პასუხისმგებელია საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიაზე (აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა) ელექტროენერჯის მოხმარებით გამოწვეულ უზალანსობაზე.

3. საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიაზე (აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა) მოხმარებული ელექტროენერჯის ღირებულების, აგრეთვე უზალანსობის ხარჯების, ორგანიზებულ ბაზრებზე ვაჭრობისათვის საჭირო საბანკო გარანტიებისა და ბაზრის ოპერატორების მომსახურების საფასურის დასაფარად გამოიყენება საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევი ორგანიზაციის მიერ სპეციალურ ფონდში მიღებული შემოსავლები და კანონმდებლობით განსაზღვრული სხვა ფინანსური წყაროები.

4. საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიაზე (აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა) ელექტროენერჯის მოხმარების დაფარვა შესაძლებელია ესკოს მიერ აღნიშნული მოხმარების დაფარვის მიზნით იმპორტირებული ელექტროენერჯის მეშვეობით.

5. საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიაზე (აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა) არსებული მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად შესყიდულ ელექტროენერჯიაზე საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევი ორგანიზაციის მიერ არ ხდება სისტემის ოპერატორის ტარიფის, გარანტირებული სიმძლავრის საფასურისა და ელექტროენერჯის შესყიდვასთან დაკავშირებული იმ ხარჯების გადახდა, რომელიც არ არის გათვალისწინებული ამ მუხლის მე-2 და მე-3 პუნქტებში.“.

7. მე-14 მუხლის მე-3 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„3. „ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, საჭიროების შემთხვევაში, კომისიის მიერ დგინდება უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებლის მიერ შესასყიდი

ელექტროენერჯის ტარიფი, რომელზეც საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწვევ ორგანიზაციასთან გაფორმდება ფასთა შორის სხვაობის ხელშეკრულება. შედეგად, დღით ადრე ბაზრის ფასსა და კომისიის მიერ დადგენილ ტარიფს შორის:

ა) დადებითი სხვაობის შემთხვევაში, საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწვევი ორგანიზაცია სხვაობას უნაზღაურებს უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებელს;

ბ) უარყოფითი სხვაობის შემთხვევაში, უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებელი სხვაობას უხდის საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწვევ ორგანიზაციას.“.

8. დაემატოს შემდეგი შინაარსის 17² და 17³ მუხლები:

„მუხლი 17². გარდამავალ პერიოდში საჯარო მომსახურების გამწვევი ელექტროენერჯის მწარმოებლების მიერ სიხშირის ავტომატური აღდგენის რეზერვისა და სიხშირის შენარჩუნების რეზერვის საბალანსო სიმძლავრის მიწოდების პირობები

1. 2024 წლის პირველ იანვრამდე სიხშირის ავტომატური აღდგენის რეზერვის მიწოდებაზე საბალანსო ბაზრის ოპერატორის მიერ გამოცხადებულ საბალანსო სიმძლავრის ტენდერზე სატენდერო განაცხადების წარდგენა ხდება ნულოვანი ფასით. საჯარო მომსახურების გამწვევი ელექტროენერჯის მწარმოებელი, ფასთა შორის სხვაობის ხელშეკრულების საფუძველზე, საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწვევ ორგანიზაციას უნაზღაურებს სიხშირის ავტომატური აღდგენის რეზერვის საბალანსო ელექტროენერჯის ფასსა და შესაბამისი საჯარო მომსახურების გამწვევი ელექტროენერჯის მწარმოებლისათვის კომისიის მიერ დადგენილ ტარიფს შორის დადებითი სხვაობის შესაბამისი თანხის 90%-ს.

2. 2024 წლის პირველ იანვრამდე საბალანსო ბაზრის ოპერატორი სიხშირის აღდგენის რეზერვზე საბალანსო სიმძლავრის ტენდერს არ აცხადებს. დადგენილ პერიოდამდე, გადამცემი სისტემის ოპერატორის მოთხოვნის შემთხვევაში, სიხშირის შენარჩუნების რეზერვის მიწოდებას ნულოვანი ფასით უზრუნველყოფს კანონმდებლობის შესაბამისად სიხშირის შენარჩუნების რეზერვზე კვალიფიცირებული საჯარო მომსახურების გამწვევი ელექტროენერჯის მწარმოებელი.

მუხლი 17³. საქართველოს მთავრობის მიერ ელექტროენერჯის აღიარებული დავალიანების დაბრუნების წესი

1. საქართველოს მთავრობასა და თურქეთის რესპუბლიკის მთავრობას შორის 2015 წლის 9 აპრილს „ენერჯეტიკის სფეროში თანამშრომლობის შესახებ“ გაფორმებული შეთანხმების მე-11 მუხლის შესაბამისად, თურქეთის რესპუბლიკის მიმართ საქართველოს მთავრობის მიერ აღიარებული ელექტროენერჯის დავალიანების დაბრუნების უზრუნველსაყოფად, ელექტროენერჯის მიმწოდებლად საქართველოს მხრიდან განისაზღვრა ესკო.

2. ესკო, თურქეთის რესპუბლიკის მიმართ საქართველოს მთავრობის მიერ ელექტროენერჯის აღიარებული დავალიანების დაბრუნების მიზნით, ელექტროენერჯის პირდაპირი ხელშეკრულების საფუძველზე შეისყიდის საჯარო მომსახურების გამწვევი იმ ელექტროენერჯის მწარმოებლისგან, რომელსაც განსაზღვრავს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო.

3. შესასყიდი ელექტროენერჯის ფასი განისაზღვრება კომისიის მიერ ამ მუხლის მე-2 პუნქტში აღნიშნული მწარმოებლისთვის წარმოების დადგენილი ტარიფის შესაბამისად.

4. თურქეთის რესპუბლიკის მიმართ საქართველოს მთავრობის მიერ ელექტროენერჯის აღიარებული დავალიანების დაბრუნებასთან დაკავშირებით ესკოს მიერ გასაწევი ყველა ხარჯი ფინანსდება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან.“.

9. მე-19 მუხლის შემდეგ დაემატოს შემდეგი შინაარსის მე-20 მუხლი:

„მუხლი 20. დროებითი დებულება

1. სამიზნე მოდელის ამოქმედების შემდგომ საწარმოები არ თავისუფლდებიან ესკოს წინაშე არსებული იმ ფინანსური ვალდებულებების შესრულებისგან, რომლებიც მათ ეკისრებათ საქართველოს ენერჯეტიკის მინისტრის 2006 წლის 30 აგვისტოს №77 ბრძანებით დამტკიცებული „ელექტროენერჯის (სიმძლავრის) ბაზრის წესების“ საფუძველზე. საწარმოს მიერ აღნიშნული ვალდებულებების შეუსრულებლობის შემთხვევაში, ესკო უფლებამოსილია, მიმართოს შესაბამისი სისტემის ოპერატორს, რომლის ელექტრულ ქსელზეც არის მიერთებული საწარმო, საწარმოსთვის ელექტროენერჯის მიწოდების შეზღუდვის/შეწყვეტის მოთხოვნით.

2. ესკოს მიმართვის მიღებისთანავე სისტემის ოპერატორი ვალდებულია, აცნობოს შესაბამის საწარმოს ელექტროენერჯის შეწყვეტის (შეზღუდვის) შესახებ და 72 საათში უზრუნველყოს ელექტროენერჯის მიწოდების შეწყვეტა (შეზღუდვა). თუ ამ დროში ესკოს მიერ არ მოხდა შესაბამისი სისტემის ოპერატორისთვის გაგზავნილი მიმართვის შეცვლა/გაუქმება, სისტემის ოპერატორი ახორციელებს საწარმოსათვის ელექტროენერჯის მიწოდების შეწყვეტას (შეზღუდვას). ყველა საწარმო ვალდებულია, შეასრულოს სისტემის ოპერატორის მოთხოვნა ელექტროენერჯის მიწოდების შეწყვეტის (შეზღუდვის) შესახებ.

3. საწარმოსათვის ელექტროენერჯის მიწოდების აღდგენა ხდება შესაბამისი სისტემის მიერ ესკოს მიმართვის საფუძველზე.

4. სამიზნე მოდელის ამოქმედების შემდგომ, 2023 წლის 31 მარტის 00:00 საათიდან 02:00 საათამდე პერიოდზე, ელექტროენერჯის ვაჭრობასთან დაკავშირებულ საკითხებზე ვრცელდება საქართველოს ენერჯეტიკის მინისტრის 2006 წლის 30 აგვისტოს №77 ბრძანებით დამტკიცებული „ელექტროენერჯის (სიმძლავრის) ბაზრის წესებით“ დადგენილი წესები და პირობები.“.

10. დაემატოს თანდართული შინაარსის დანართი №2.

მუხლი 2

გარდამავალი დებულებები

1. ესკოს წარდგინებით საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრომ 2023 წლის 31 მარტამდე უზრუნველყოს შემდეგი ნორმატიული აქტების მიღება:

ა) სპეციალური ფონდის ინსტრუქცია;

ბ) საბითუმო საჯარო მომსახურების ოპერირების წესები;

გ) სპეციალური ფონდის ბალანსი.

2. საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწვევა ორგანიზაციამ უზრუნველყოს ამ დადგენილებით გათვალისწინებული შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება.

მუხლი 3

1. ეს დადგენილება, გარდა ამ დადგენილების პირველი მუხლის მე-10 პუნქტისა, ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

2. ამ დადგენილების პირველი მუხლის მე-10 პუნქტი ამოქმედდეს 2023 წლის 31 მარტიდან.

პრემიერ-მინისტრი

ირაკლი ღარიბაშვილი

„დანართი №2

სს „ელექტროენერჯეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორის“ (ესკოს) მიერ საბითუმო საჯარო მომსახურების ვალდებულებების განხორციელების პრინციპები

თავი I

ზოგადი დებულებები

მუხლი 1. მიზანი და ამოქმედების სფერო

1. წინამდებარე დანართის მიზანია საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწვევი ორგანიზაციის მიერ „ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ საქართველოს კანონითა და საქართველოს მთავრობის

2020 წლის 16 აპრილის №246 დადგენილებით დამტკიცებული „ელექტროენერჯის ბაზრის მოდელის კონცეფციის“ (შემდგომში – ბაზრის კონცეფცია) მე-9 და მე-10 მუხლებით დაკისრებული ვალდებულებების შესრულების წესებისა და პრინციპების განსაზღვრა.

2. წინამდებარე დანართი არეგულირებს:

ა) საბითუმო საჯარო მომსახურების ორგანიზაციისა და უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებლების, მხარდაჭერის სქემით მოსარგებლე განახლებადი ენერჯის მწარმოებლების, გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულებების მქონე მწარმოებლების, საჯარო მომსახურების გამწევი ელექტროენერჯის მწარმოებლების, მათ შორის, გარანტირებული სიმძლავრის წყაროების უფლებამოსალობებს;

ბ) საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიაზე (აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა) ელექტროენერჯის მოხმარების უზრუნველყოფასთან დაკავშირებულ საკითხებს;

გ) საბითუმო საჯარო მომსახურების განხორციელების მიზნით, ბაზრის კონცეფციის თანახმად, შექმნილი სპეციალური ფონდის ფორმირებისა და განკარგვის ზოგად წესს;

დ) მხარდაჭერის სქემით მოსარგებლე განახლებადი ენერჯის მწარმოებლების მონაცემთა ადმინისტრირების, საჯაროობისა და გამჭვირვალობის მიზნით, ესკოს მიერ ვებპორტალის შექმნასა და მონაცემთა გამოქვეყნების წესს;

ე) საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევი ორგანიზაციის მომსახურების საფასურის ანაზღაურების წესს;

ვ) საბითუმო საჯარო მომსახურების განხორციელების უზრუნველსაყოფად საბითუმო ბაზრის სუბიექტის ვალდებულებებს.

მუხლი 2. ტერმინთა განმარტებები

1. ამ დანართში გამოყენებულ სხვა ტერმინებს აქვს შემდეგი მნიშვნელობა:

ა) **საბითუმო საჯარო მომსახურების ორგანიზაცია** – სს „ელექტროენერჯეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი“ (შემდგომში – ესკო), როგორც საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 16 აპრილის №246 დადგენილებით დამტკიცებული ბაზრის კონცეფციის მე-16 მუხლის მე-2 პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული პირი;

ბ) **საჯარო მომსახურების გამწევი ელექტროენერჯის მწარმოებელი** – საქართველოს მთავრობის დადგენილებით განსაზღვრული ელექტროენერჯის მწარმოებელი, მათ შორის, თბოელექტროსადგური, რომელსაც დაკისრებული აქვს საჯარო მომსახურების გაწევის ვალდებულება;

გ) **ფასთა შორის სხვაობის ხელშეკრულება** – ხელშეკრულების სტანდარტული პირობები, რომლებითაც საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევი ორგანიზაცია ურთიერთობას აწარმოებს საჯარო მომსახურების გამწევი ელექტროენერჯის მწარმოებელთან, უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებელთან ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრულ სხვა პირებთან, მათ შორის, ბაზრის კონცეფციის მე-11 მუხლის მე-2 პუნქტით განსაზღვრულ პირებთან. ხელშეკრულების სტანდარტული პირობებს შეიმუშავებს და ამტკიცებს საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევი ორგანიზაცია;

დ) **საბითუმო საჯარო მომსახურების ოპერირების წესები (შემდგომში - ოპერირების წესები)** – წინამდებარე დანართის საფუძველზე საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს (შემდგომში – სამინისტრო) მიერ დამტკიცებული წესები, რომლებიც არეგულირებს საბითუმო საჯარო მომსახურების საქმიანობის განხორციელების პირობებსა და პროცედურებს;

ე) **წონასწორული ფასი** – „ელექტროენერჯის დღით ადრე და დღიური ბაზრის წესების“ თანახმად, წონასწორობის წერტილის შესაბამისად, განსაზღვრული დღით ადრე ბაზრის ფასი.

2. წინამდებარე დანართში გამოყენებულ ტერმინებს აქვს „ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“

საქართველოს კანონით, ასევე ელექტროენერგეტიკის სექტორის მომწესრიგებელი საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე აქტებით განსაზღვრული მნიშვნელობა.

თავი II

საჯარო მომსახურების განხორციელების ზოგადი წესი

მუხლი 3. საბითუმო საჯარო მომსახურების ორგანიზაციის მიერ საჯარო მომსახურების განხორციელება

1. საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევი ორგანიზაცია მომსახურებას უწევს:

ა) პირებს, რომლებსაც ბაზრის კონცეფციის მე-9 მუხლის საფუძველზე, საქართველოს მთავრობის სამართლებრივი აქტის შესაბამისად, დაეკისრათ საჯარო მომსახურების გაწევის ვალდებულება;

ბ) საჯარო მომსახურების ვალდებულების მქონე ელექტროენერგეტიკის მწარმოებლებს, რომლებიც კანონმდებლობის საფუძველზე, სარგებლობენ განახლებადი ენერჯის მხარდაჭერის მექანიზმებით (სქემებით);

გ) გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულების მქონე მწარმოებლებს.

2. საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიაზე (აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა) მოხმარების უზრუნველყოფის მიზნით, საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევი ორგანიზაცია ახორციელებს ელექტროენერგეტიკის შესყიდვას ორგანიზებულ ბაზარზე.

3. საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევი ორგანიზაცია, საბითუმო საჯარო მომსახურების განხორციელების მიზნით, განკარგავს სპეციალურ ფონდს წინამდებარე დანართითა და მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად.

მუხლი 4. საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევი ორგანიზაციის მიერ საჯარო მომსახურების განხორციელების წინაპირობა

1. საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევი ორგანიზაცია, საჯარო მომსახურების განხორციელების მიზნით, წინამდებარე დანართის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრულ პირობებთან აფორმებს შესაბამის ხელშეკრულებებს, კერძოდ:

ა) საჯარო მომსახურების ვალდებულების მქონე ელექტროენერგეტიკის მწარმოებლებსა და უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებელთან – ფასთა შორის სხვაობის ხელშეკრულებას – ხელშეკრულების სტანდარტულ პირობებს;

ბ) განახლებადი ენერჯის მხარდაჭერის მექანიზმით (სქემით) მოსარგებლე მწარმოებლებთან – კანონმდებლობით განსაზღვრული ფინანსური ანგარიშსწორების შესახებ ხელშეკრულებას.

2. ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული ხელშეკრულებების გაფორმება ხორციელდება „ენერგეტიკის და წყალმომარაგების შესახებ“ საქართველოს კანონის, ბაზრის კონცეფციისა და კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად.

თავი III

ორგანიზებულ ბაზარზე ვაჭრობის წესი და პირობები

მუხლი 5. გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ელექტროენერგიით ვაჭრობა

1. ბაზრის კონცეფციის მე-11 მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, ორგანიზებულ ბაზარზე გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულებების მქონე მწარმოებლების მიერ წარმოებული (სალტეზე გაცემული) ელექტროენერგიით ორგანიზებულ ბაზარზე ვაჭრობას ახორციელებს ესკო, წინამდებარე დანართისა და ოპერირების წესების შესაბამისად.
2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, ესკო:
 - ა) გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულების მქონე მწარმოებლის ელექტროენერგიით ვაჭრობას ახორციელებს მხოლოდ იმ პერიოდში და იმ მოცულობაზე, რომელიც განსაზღვრულია ესკოსა და შესაბამის პირს შორის გაფორმებული გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულებით;
 - ბ) დღით ადრე ბაზარზე განათავსებს ელექტროენერგიის გაყიდვის განაცხადს საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2020 წლის 11 აგვისტოს №46 დადგენილებით დამტკიცებული „ელექტროენერგიის დღით ადრე და დღიური ბაზრების წესების“ მოთხოვნათა შესაბამისად და იმგვარად, რომ შეთავაზებულმა განაცხადმა უზრუნველყოს აღნიშნული ელექტროენერგიის ბაზარზე გაყიდვა ნებისმიერ დადებით ფასად;
 - გ) გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულების მქონე მწარმოებლის წერილობითი მიმართვის საფუძველზე, საბალანსო და დამხმარე მომსახურებების ბაზარზე განათავსებს სატენდერო წინადადებას საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2020 წლის 11 აგვისტოს №46 დადგენილებით დამტკიცებული „ელექტროენერგიის საბალანსო და დამხმარე მომსახურებების ბაზრის წესების“ მოთხოვნათა შესაბამისად. გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულების მქონე მწარმოებლის მიერ შეთავაზებულმა ფასმა, სულ მცირე, უნდა უზრუნველყოს შესაბამისი მწარმოებლისა და ესკოსთვის ამ ბაზარზე მონაწილეობის შედეგად წარმოქმნილი ხარჯების სრულად დაფარვა.
3. საბალანსო და დამხმარე მომსახურებების ბაზრიდან მიღებული შემოსავლები ესკოსა და შესაბამის მწარმოებელს შორის უნდა განაწილდეს გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად. იმ შემთხვევაში, თუ ხელშეკრულება არ ითვალისწინებს ამგვარ პირობებს, გაყიდული საბალანსო სიმძლავრის ღირებულება ეკუთვნის მწარმოებელს, ხოლო საბალანსო და დამხმარე მომსახურებების ბაზარზე გაყიდული გამომუშავებული (სალტეზე გაცემული) ელექტროენერგიის ღირებულების ანაზღაურებას ესკო მწარმოებელთან ახორციელებს გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ფასითა და პირობებით.
4. ესკო, გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულებით მოსარგებლე მწარმოებელთან დაკავშირებული საქმიანობისას, ხელმძღვანელობს შესაბამისი მწარმოებლის მიერ წარდგენილი გამომუშავების საპროგნოზო გეგმებით. მწარმოებელი ვალდებულია, მიიღოს ყველა შესაძლო ზომა, რათა საპროგნოზო გეგმები (სათობრივ ჭრილში) შეადგინოს და წარადგინოს მაქსიმალური სიზუსტით. საპროგნოზო გეგმების წარდგენის ვადები, პერიოდულობა და პროცედურები განისაზღვრება ოპერირების წესებით.
5. ამ მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული საპროგნოზო გეგმების წარმოდგენლობის შემთხვევაში, შესაბამის პერიოდში უბალანსობით გამოწვეულ ხარჯზე პასუხისმგებელია გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულებით მოსარგებლე მწარმოებელი.
6. ესკო, ამ მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული საპროგნოზო გეგმების წარმოდგენლობის შემთხვევაში, ახორციელებს გასაყიდი ელექტროენერგიის მოცულობის დაგეგმვას და დაგეგმვისას ხელმძღვანელობს უახლოესი წინა დღის ფაქტობრივი გამომუშავების მონაცემებით. დაგეგმვის პროცედურები განისაზღვრება ოპერირების წესებით.
7. ესკო პასუხისმგებელია გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულების მქონე მწარმოებლის მიერ გამომუშავებული ელექტროენერგიის ვაჭრობის შედეგად წარმოქმნილი უბალანსობის (ელექტროენერგიის ფაქტობრივად გამომუშავებულ (სალტეზე გაცემულ) და დაგეგმილ მოცულობას შორის სხვაობა) ღირებულებაზე, მხოლოდ ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, გარდა ამ მუხლის მე-5, მე-10, მე-11 და მე-12 პუნქტებით გათვალისწინებული შემთხვევებისა.

8. ესკო, ამ მუხლით განსაზღვრულ მწარმოებელთან, ანგარიშსწორებას ახორციელებს წინამდებარე დანართის მე-10 მუხლის პირველი პუნქტისა და ოპერირების წესების შესაბამისად.

9. გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულების მქონე მწარმოებლის მიერ საკუთარი მოხმარების უზრუნველსაყოფად საჭირო ელექტროენერჯის შესყიდვასა და ამ შესყიდვის შედეგად წარმოქმნილ უბალანსობის ხარჯზე ესკო არ არის პასუხისმგებელი.

10. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, ესკო არ არის პასუხისმგებელი მწარმოებლის მიერ ფაქტობრივად მოხმარებული ელექტროენერჯით გამოწვეული უბალანსობის ხარჯზე.

11. ბაზრის კონცეფციის მე-11 მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულებების მქონე მწარმოებლების მიერ ორგანიზებულ ბაზარზე ელექტროენერჯით ვაჭრობის შედეგად წარმოქმნილ უბალანსობის ღირებულებაზე პასუხისმგებელი არის თავად მწარმოებელი.

12. წინამდებარე მუხლის მე-2 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, ესკოს მიერ საბალანსო და დამხმარე მომსახურებების ბაზარზე მონაწილეობის შედეგად წარმოქმნილ უბალანსობაზე პასუხისმგებელია გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულების მქონე მწარმოებელი.

მუხლი 6. განახლებადი ენერჯისა და სხვა მხარდაჭერის სქემით მოსარგებლე მწარმოებლის ელექტროენერჯით ვაჭრობა

1. განახლებადი ენერჯისა და სხვა მხარდაჭერის სქემით მოსარგებლე მწარმოებლები თავად უზრუნველყოფენ მათ მიერ გამომუშავებული ელექტროენერჯით ვაჭრობას ორგანიზებულ ბაზარზე, კანონმდებლობის, ბაზრის კონცეფციისა და ელექტროენერჯეტიკის მარეგულირებელი სხვა საკანონმდებლო აქტების საფუძველზე.

2. ამ მუხლით გათვალისწინებული მწარმოებელი პასუხისმგებელია მის მიერ გამომუშავებული ელექტროენერჯის ვაჭრობის შედეგად წარმოქმნილი უბალანსობის ღირებულებაზე, კანონმდებლობით დადგენილ ფარგლებში.

3. ესკო ამ მუხლით განსაზღვრულ მწარმოებლებთან მხარდაჭერის სქემით განსაზღვრული საფასურის ანაზღაურებას ახორციელებს კანონმდებლობის, მათ შორის, წინამდებარე დანართისა და ოპერირების წესების შესაბამისად.

4. ესკო ამ მუხლით განსაზღვრულ მწარმოებელთან ანგარიშსწორებას ახორციელებს წინამდებარე დანართის მე-10 მუხლის მე-2 პუნქტისა და ოპერირების წესების შესაბამისად.

მუხლი 7. საჯარო მომსახურების გამწევი მწარმოებლის ელექტროენერჯით ვაჭრობა

1. საჯარო მომსახურების გამწევი მწარმოებელი თავად უზრუნველყოფს მის მიერ წარმოებული (სალტზე გაცემული) ელექტროენერჯით ვაჭრობას ორგანიზებულ ბაზარზე, ბაზრის კონცეფციისა და კანონმდებლობის საფუძველზე.

2. ამ მუხლით განსაზღვრული მწარმოებელი საჯარო მომსახურების გამწევი თითოეული ელექტროსადგურისთვის ქმნის ცალკე დაბალანსების ჯგუფს და ორგანიზებულ ბაზარზე ვაჭრობს ცალკე პორტფელით.

3. ესკო ამ მუხლით განსაზღვრულ მწარმოებლებთან აფორმებს ბაზრის კონცეფციის მე-12 მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრულ ხელშეკრულებას, დღით ადრე ბაზრის ფასსა და კომისიის მიერ „ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილ შემთხვევაში, საჯარო მომსახურების გამწევი მწარმოებლისთვის ელექტროენერჯის წარმოების დადგენილ ტარიფს შორის სხვაობის, აგრეთვე ბაზრის კონცეფციის 17² მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული თანხების ანაზღაურების თაობაზე.

4. ამ მუხლით განსაზღვრულ მწარმოებელთან ანაზღაურება ხორციელდება წინამდებარე დანართის ოპერირების წესებისა და მხარეებს შორის ფასთა შორის სხვაობის შესახებ გაფორმებული ხელშეკრულების შესაბამისად.

5. ამ მუხლით გათვალისწინებული მწარმოებელი პასუხისმგებელია მის მიერ გამომუშავებული ელექტროენერჯის ვაჭრობის შედეგად წარმოქმნილი უბალანსობის ღირებულებაზე.

6. ესკო ამ მუხლით განსაზღვრულ მწარმოებელთან ანგარიშსწორებას ახორციელებს წინამდებარე დანართის მე-10 მუხლის მე-3 პუნქტისა და ოპერირების წესების შესაბამისად.

მუხლი 8. უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებლის მონაწილეობა ორგანიზებულ ბაზარზე

1. უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებელი თავად უზრუნველყოფს ელექტროენერჯით ვაჭრობას დღით ადრე და დღიურ ბაზარზე, ბაზრის კონცეფციისა და კანონმდებლობის საფუძველზე.

2. თუ უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებელი ამ საქმიანობასთან ერთად ეწევა სხვა ელექტროენერჯეტიკულ საქმიანობასაც, იგი ვალდებულია, უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებლის საქმიანობის ნაწილში შექმნას ცალკე დაბალანსების ჯგუფი და დღით ადრე და დღიურ ბაზარებზე ივაჭროს ცალკე პორტფელით.

3. ესკო უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებელთან აფორმებს ბაზრის კონცეფციის მე-14 მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრულ ხელშეკრულებას, დღით ადრე ბაზრის ფასსა და კომისიის მიერ „ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ საქართველოს კანონით დადენილ შემთხვევაში, უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებლის მიერ შესასყიდი ელექტროენერჯის დადგენილ ტარიფს შორის სხვაობის ანაზღაურების თაობაზე.

4. უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებელთან ანგარიშსწორება ხორციელდება წინამდებარე დანართის ოპერირების წესებისა და მხარეებს შორის ფასთა შორის სხვაობის შესახებ გაფორმებული ხელშეკრულების შესაბამისად.

5. უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებელი პასუხისმგებელია მის მიერ ნავაჭრი ელექტროენერჯის შედეგად წარმოქმნილი უბალანსობის ღირებულებაზე.

6. ესკო უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებელთან ანგარიშსწორებას ახორციელებს წინამდებარე დანართის მე-10 მუხლის მე-4 პუნქტისა და ოპერირების წესების შესაბამისად.

მუხლი 9. საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიის – აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მოხმარებული ელექტროენერჯის შესყიდვის წესი

1. ესკო, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მისაწოდებელი ელექტროენერჯის შესყიდვის მიზნით, ვაჭრობს დღით ადრე ბაზარზე იმგვარად, რომ შეთავაზებულმა განაცხადმა უზრუნველყოს ელექტროენერჯის შესყიდვა ნებისმიერ ფასად (ფასის მიმღები განაცხადით).

2. ამ მუხლის მიზნებისთვის ესკო ახორციელებს შესასყიდი ელექტროენერჯის მოცულობის დაგეგმვას, რისთვისაც ხელმძღვანელობს უახლოესი წინა დღის ფაქტობრივი მოხმარებისა და ისტორიული მონაცემებით, კლიმატური პირობების გათვალისწინებით. დაგეგმვის პროცედურები განისაზღვრება ოპერირების წესებით.

3. ესკო პასუხისმგებელია ამ მუხლის საფუძველზე ნავაჭრი ელექტროენერჯის შედეგად წარმოქმნილი უბალანსობის ღირებულებაზე.

4. საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიაზე (აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა) ელექტროენერჯის მოხმარების დაფარვა შესაძლებელია ესკოს მიერ აღნიშნული მოხმარების დაფარვის მიზნით იმპორტირებული ელექტროენერჯის მეშვეობით.

ანგარიშსწორება, მონაცემთა წარდგენა და ინფორმაციის გამოქვეყნება

მუხლი 10. ანგარიშსწორება

1. ესკო გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულებების მქონე მწარმოებლებთან ახორციელებს თვიურ ანგარიშსწორებას მათ მიერ შესაბამის საანგარიშო თვეში ფაქტობრივად წარმოებულ (სალტეზე გაცემული) ელექტროენერგიაზე (თუ გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულებით სხვა რამ არის გათვალისწინებული), გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ფასითა და პირობებით.

2. ესკო განახლებადი ენერჯისა და სხვა მხარდაჭერის სქემით მოსარგებლე მწარმოებლებთან ახორციელებს თვიურ ანგარიშსწორებას მათ მიერ შესაბამისი საანგარიშო თვის თითოეულ საათში ფაქტობრივად წარმოებულ (სალტეზე გაცემულ) ელექტროენერგიაზე, მხარდაჭერის სქემით განსაზღვრულ ფასსა და დღით ადრე ბაზარზე შესაბამის საათში დაფიქსირებულ წონასწორულ ფასს შორის დადებითი სხვაობის გათვალისწინებით, მაგრამ არა უმეტეს:

ა) „განახლებადი წყაროებიდან ენერჯის წარმოებისა და გამოყენების მხარდაჭერის სქემის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 2 ივლისის №403 დადგენილებით დამტკიცებული „განახლებადი წყაროებიდან ენერჯის წარმოებისა და გამოყენების მხარდაჭერის სქემით“ განსაზღვრული პრემიალური ტარიფისა;

ბ) „განახლებადი წყაროებიდან ენერჯის წარმოებისა და გამოყენების მხარდაჭერის სქემისა და სიმძლავრის აუქციონის წესების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 7 დეკემბრის №556 დადგენილებით დამტკიცებული „განახლებადი წყაროებიდან ენერჯის წარმოებისა და გამოყენების მხარდაჭერის სქემითა და სიმძლავრის აუქციონის წესებით“ განსაზღვრულ ფასთან სხვაობისა.

3. ესკო ანგარიშსწორებას ახორციელებს საჯარო მომსახურების გამწევ ელექტროსადგურებთან:

ა) ყოველდღიურად დღით ადრე და დღიურ ბაზრებზე შესაბამის საათში ნომინირებულ (გაყიდულ) ელექტროენერჯის მოცულობაზე, დღით ადრე ბაზარზე იმავე საათში დაფიქსირებულ წონასწორულ ფასსა და კომისიის მიერ „ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილ შემთხვევაში შესაბამისი მწარმოებლისათვის დადგენილ ტარიფს შორის სხვაობის გათვალისწინებით. თუ აღნიშნული სხვაობა არის დადებითი, მწარმოებელი თანხას უნაზღაურებს ესკოს, ხოლო უარყოფითი სხვაობის შემთხვევაში, თანხას ესკო უნაზღაურებს მწარმოებელს;

ბ) ყოველთვიურად ორგანიზებულ ბაზრებსა და დამხმარე მომსახურების ბაზარზე გააქტიურებულ საბალანსო ელექტროენერჯის მოცულობაზე, აღნიშნულ ელექტროენერგიაზე საბალანსო და დამხმარე მომსახურების ბაზარზე ანაზღაურებულ ფასსა და კომისიის მიერ შესაბამისი მწარმოებლისათვის „ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ შემთხვევაში, დადგენილ ტარიფს შორის დადებითი სხვაობისა და ბაზრის კონცეფციის 17² მუხლით განსაზღვრული პირობების გათვალისწინებით, მწარმოებელი შესაბამის თანხას უნაზღაურებს ესკოს.

4. ესკო უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებელთან ახორციელებს ყოველდღიურ ანგარიშსწორებას მათ მიერ დღით ადრე და დღიურ ბაზრებზე შესაბამის საათში ნომინირებულ (შესყიდულ) ელექტროენერჯის მოცულობაზე, დღით ადრე ბაზარზე შესაბამის საათში დაფიქსირებულ წონასწორულ ფასსა და კომისიის მიერ „ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილ შემთხვევაში შესაბამისი უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებლისთვის ელექტროენერჯის შესასყიდად დადგენილ ტარიფს შორის სხვაობის გათვალისწინებით. თუ აღნიშნული სხვაობა არის დადებითი, ესკო თანხას უნაზღაურებს უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებელს, ხოლო უარყოფითი სხვაობის შემთხვევაში, უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებელი თანხას უნაზღაურებს ესკოს.

5. ანგარიშსწორების განხორციელებასთან დაკავშირებული ვადები და პროცედურები განისაზღვრება ოპერირების წესებით.

მუხლი 11. მონაცემთა წარდგენა

1. გადამცემი სისტემის ოპერატორი ვალდებულია, ესკოს წარუდგინოს მის ხელთ არსებული შემდეგი დოკუმენტები და ინფორმაცია:

ა) გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულებითა და მხარდაჭერის სქემით მოსარგებლე მწარმოებლების მიერ საანგარიშო თვეში გამომუშავებული ელექტროენერჯის ფაქტობრივად დადასტურებული მონაცემები (მიღება-ჩაბარების აქტი), საათობრივ ჭრილში;

ბ) მიმწოდებლების, ელექტროენერჯის მწარმოებლების, საბითუმო ბაზრის მონაწილე მსხვილი მომხმარებლების, ტრეიდერების (მხოლოდ ექსპორტის ნაწილში) და სისტემის ოპერატორების (ქსელში დანაკარგების უზრუნველყოფის მიზნით) მიერ საანგარიშო თვეში მოხმარებული/მიღებული ელექტროენერჯის ფაქტობრივად დადასტურებული მონაცემები (მიღება-ჩაბარების აქტი), საათობრივ ჭრილში;

გ) საჯარო მომსახურების გამწევი ცალკეული მწარმოებლის მიერ შესაბამის საანგარიშო პერიოდში საბალანსო და დამხმარე მომსახურების ბაზარზე გააქტიურებულ საბალანსო ელექტროენერჯის მოცულობის თაობაზე (დროის მონაკვეთის, მოცულობისა და ფასის საათობრივ ჭრილში მითითებით).

2. ესკო უფლებამოსილია, დასაბუთებული მოთხოვნით მიმართოს გადამცემი სისტემის ოპერატორს ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“, „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დოკუმენტაციის გარდა, წარუდგინოს მის ხელთ არსებული ყველა ის დოკუმენტი, რაც საჭიროა ესკოსთვის კანონმდებლობით დაკისრებული ფუნქციების შესასრულებლად,

3. ესკო უფლებამოსილია, დასაბუთებული მოთხოვნით მიმართოს ბირჟის ოპერატორს, მისცეს წვდომა მის ხელთ არსებულ იმ ინფორმაციაზე, რომელიც საჭიროა კანონმდებლობით დაკისრებული ფუნქციების შესასრულებლად, მათ შორის, ამ წესებით განსაზღვრული პირების დღით ადრე და დღიურ ბაზრებზე ვაჭრობის შედეგებზე.

4. კანონმდებლობით დაკისრებული ვალდებულებების შესრულების მიზნით, ესკო უფლებამოსილია, მხარდაჭერის სქემით მოსარგებლე მწარმოებელს, გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულების მქონე მწარმოებელს, საჯარო მომსახურების გამწევი მწარმოებელსა და უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებელს მოსთხოვოს მის ხელთ არსებული ინფორმაციის მიწოდება. აღნიშნული პირები ვალდებული არიან, მიაწოდონ ესკოს მოთხოვნილი ინფორმაცია ოპერირების წესებით განსაზღვრულ ვადებში და დადგენილი პროცედურის შესაბამისად.

თავი V

მხარდაჭერის სქემით მოსარგებლე განახლებადი ენერჯის მწარმოებლების მონაცემთა ადმინისტრირება, საჯაროობა და გამჭვირვალობა

მუხლი 12. მონაცემთა ადმინისტრირება

1. ესკო პასუხისმგებელია მხარდაჭერის სქემით მოსარგებლე განახლებადი ენერჯის მწარმოებელთა რეესტრის წარმოებაზე, მონაცემთა ადმინისტრირებასა და ინფორმაციის გამოქვეყნებაზე, ამ დანართითა და ოპერირების წესების შესაბამისად.

2. ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული მიზნებისთვის ესკო ქმნის ვებპორტალს.

3. მხარდაჭერის სქემით მოსარგებლე განახლებადი ენერჯის მწარმოებელი ვალდებულია, დარეგისტრირდეს ესკოს ვებპორტალზე.

4. ამ მუხლის მიზნებისთვის მხარდაჭერის სქემით მოსარგებლე განახლებადი ენერჯის მწარმოებელთა მიერ ფაქტობრივად გამომუშავებული ელექტროენერჯის შესახებ ინფორმაციას ამუშავებს და

აქვეყნებს ესკო.

მუხლი 13. ინფორმაციის საჯაროობა და გამჭვირვალობა

ესკო ვალდებულია, ოფიციალურ ვებგვერდზე გამოაქვეყნოს შემდეგი ინფორმაცია:

- ა) ესკოს საქმიანობის წლიური ანგარიში, მათ შორის, სპეციალური ფონდის წლიური ანგარიში ;
- ბ) აუდიტის დასკვნა ესკოს წლიური ფინანსური ანგარიშგების შესახებ;
- გ) ესკოს საქმიანობასთან დაკავშირებული სტატისტიკური მონაცემები;
- დ) ოპერირების წესებითა და კანონმდებლობით განსაზღვრული, ესკოს საქმიანობასთან დაკავშირებული ინფორმაცია, რომელიც არ წარმოადგენს კონფიდენციალურ ინფორმაციას.

თავი VI

საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევი ორგანიზაციის მომსახურების საფასური

მუხლი 14. მომსახურების საფასური

1. ესკოს მომსახურების საფასურის ანაზღაურება სავალდებულოა საჯარო მომსახურების გამწევი ელექტროენერჯის მწარმოებლისთვის, უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებლისთვის, მხარდაჭერის სქემით მოსარგებლე განახლებადი ენერჯისა და გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულების მქონე მწარმოებლისთვის. საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევი ორგანიზაციის მიერ გაწეული მომსახურება ანაზღაურდება საწარმოების მიერ განხორციელებული ოპერაციის შედეგად, კერძოდ, მწარმოებლების (გარდა გარანტირებული სიმძლავრის წყაროების) მიერ წარმოებული (სალტზე გაცემული) და უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებლის მიერ ფაქტობრივად მიღებული ელექტროენერჯის სრული რაოდენობების მიხედვით, კომისიის მიერ დადგენილი ტარიფით.
2. ესკოს მომსახურების საფასურის ანაზღაურება გარანტირებული სიმძლავრის წყაროების მიერ ხდება მათ მიერ საანგარიშო თვეში უზრუნველყოფილი გარანტირებული სიმძლავრის რაოდენობისა (საქართველოს მთავრობის მიერ დადგენილი სიმძლავრის შესატყვისი კილოვატი/საათში) და უზრუნველყოფის პერიოდის (საათების) მიხედვით, კომისიის მიერ ესკოს მომსახურების დადგენილი ტარიფით.
3. ამ მუხლის პირველ და მე-2 პუნქტებში მითითებული საწარმოები ვალდებული არიან, აანაზღაურონ მათზე დარიცხული ესკოს მომსახურების საფასური ოპერირების წესების შესაბამისად.
4. იმ შემთხვევაში, თუ საწარმომ დააგვიანა ესკოს მომსახურების საფასურის ანაზღაურება, ესკო უფლებამოსილია, მოითხოვოს საბანკო გარანტია. საწარმოები ვალდებული არიან, მოთხოვნის შესაბამისად წარადგინონ საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევი ორგანიზაციის მომსახურების საფასურის დაფარვის კანონმდებლობით გათვალისწინებული გარანტიები ან/და აწარმოონ წინასწარი გადახდა ოპერირების წესების შესაბამისად.
5. იმ შემთხვევაში, თუ საწარმო დადგენილ ვადაში არ გადაიხდის ესკოს მომსახურების საფასურს ან არ წარადგენს ამ მუხლით გათვალისწინებულ საბანკო გარანტიას, საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევი ორგანიზაცია უფლებამოსილია, მოითხოვოს ორგანიზებულ ბაზრებზე ვაჭრობის შეზღუდვა იმ დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის მიმართ, რომლის პასუხისმგებლობის ქვეშაც გაერთიანებულია შესაბამისი საწარმოს დაბალანსების ჯგუფი. ესკო აღნიშნულის თაობაზე მიმართავს გადამცემი სისტემის ოპერატორს. გადამცემი სისტემის ოპერატორი ვალდებულია, ორგანიზებულ ბაზრებზე ვაჭრობის შეზღუდვის შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს შესაბამის დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირს და „ელექტროენერჯის საბალანსო და დამხმარე მომსახურებების ბაზრის

წესებით“ დადგენილ ვადებში და წესით განახორციელოს ვაჭრობის შეზღუდვა.

6. იმ შემთხვევაში, თუ საწარმო ამ მუხლის მე-5 პუნქტით გათვალისწინებული გარემოების დადგომის შემდგომ გადაიხდის ესკოს მომსახურების საფასურს ან წარადგენს ამ მუხლით გათვალისწინებულ საბანკო გარანტიას, საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევი ორგანიზაცია დაუყოვნებლივ აცნობებს გადამცემი სისტემის ოპერატორს, რომელიც უზრუნველყოფს შესაბამისი დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირისათვის ვაჭრობის უფლების აღდგენას „ელექტროენერჯის საბალანსო და დამხმარე მომსახურებების ბაზრის წესებით“ დადგენილ ვადებში და წესით.

თავი VII

ფინანსური გარანტიები

მუხლი 15. ფინანსური გარანტიების წარმოდგენა

1. იმ შემთხვევაში, თუ უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებელმა, მხარდაჭერის სქემით მოსარგებლე განახლებადი ენერჯის მწარმოებელმა, გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულების მქონე მწარმოებელმა, საჯარო მომსახურების გამწევი ელექტროენერჯის მწარმოებელმა, მათ შორის, გარანტირებული სიმძლავრის წყარომ დააგვიანა წინამდებარე დანართითა და ოპერირების წესებით დადგენილი ვალდებულების შესრულება მის მიერ განსახორციელებელ ანგარიშსწორებასთან დაკავშირებით, ესკო უფლებამოსილია, მოითხოვოს საბანკო გარანტია. საწარმო, ვალდებულია, ესკოს მოთხოვნის შესაბამისად, წარადგინოს შესაბამისი ვალდებულების დაფარვის კანონმდებლობით გათვალისწინებული გარანტიები ან/და აწარმოოს წინასწარი გადახდა ოპერირების წესების შესაბამისად.

2. იმ შემთხვევაში, თუ უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებლის წინაშე დაირღვა წინამდებარე დანართითა და ოპერირების წესებით დადგენილი ვალდებულებები ანგარიშსწორების განხორციელების ვადებთან დაკავშირებით, უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებელი უფლებამოსილია, მოითხოვოს საბანკო გარანტიის წარდგენა.

3. ამ მუხლით გათვალისწინებული საბანკო გარანტიის წარდგენასთან დაკავშირებული საკითხები განისაზღვრება ოპერირების წესებითა და შესაბამისი ხელშეკრულებით.

4. ამ მუხლის პირველი პუნქტითა და ოპერირების წესებით გათვალისწინებული საბანკო გარანტიის წარუდგენლობის შემთხვევაში, ესკო უფლებამოსილია, მოითხოვოს შესაბამისი საწარმოს ელექტრული ქსელიდან გათიშვა ოპერირების წესებით განსაზღვრული პროცედურის შესაბამისად. ელექტრული ქსელიდან გათიშვას ახორციელებს შესაბამისი ქსელის ოპერატორი, ესკოს მიმართვის საფუძველზე.

5. იმ შემთხვევაში, თუ საწარმო ამ მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული გარემოების დადგომის შემდგომ წარადგენს ამ მუხლით გათვალისწინებულ საბანკო გარანტიას, საბითუმო საჯარო მომსახურების გამწევი ორგანიზაცია დაუყოვნებლივ აცნობებს შესაბამისი სისტემის ოპერატორს, რომელიც უზრუნველყოფს შესაბამისი საწარმოს ქსელთან მიერთების აღდგენას.

თავი VIII

სპეციალური ფონდის ფორმირება და მართვა

მუხლი 16. ზოგადი დებულებანი

1. საბითუმო საჯარო მომსახურების სრულყოფილად და ეფექტიანად განხორციელებისათვის საჭირო ფინანსური სახსრების აკუმულირების მიზნით, წინამდებარე დანართის საფუძველზე, იქმნება სპეციალური ფონდი.

2. სპეციალური ფონდის ბალანსს ამტკიცებს სამინისტრო და განკარგავს ესკო.

მუხლი 17. სპეციალური ფონდის შემოსავლები და ხარჯები

1. სპეციალური ფონდის შემოსავლებია:

- ა) ფასთა შორის სხვაობის ხელშეკრულების საფუძველზე მიღებული შემოსავლები;
- ბ) გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულების მქონე მწარმოებლის მიერ გამომუშავებული ელექტროენერჯიის ორგანიზებულ ბაზრებზე გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლები;
- გ) ამ დანართის საფუძველზე, ორგანიზებულ ბაზრებზე ესკოს მიერ ვაჭრობის შედეგად წარმოქმნილი შემამსუბუქებელი უბალანსობის შემოსავლები;
- დ) კანონმდებლობით გათვალისწინებული სხვა შემოსავალი, გარდა ესკოს მომსახურების საფასურიდან და გარანტირებული სიმძლავრის რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლისა.

2. სპეციალური ფონდის საბრუნავი კაპიტალის მოსაზიდად ესკო უფლებამოსილია, მიმართოს შესაბამის ფინანსურ ინსტიტუტებს.

3. სპეციალური ფონდით იფარება:

- ა) ფასთა შორის სხვაობის ხელშეკრულების საფუძველზე გადასახდელი თანხები;
- ბ) მხარდაჭერის სქემით მოსარგებლე, მათ შორის, გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულების მქონე მწარმოებლებისათვის, შესაბამისი მექანიზმით გათვალისწინებული ფინანსური ვალდებულებები;
- გ) საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიაზე (აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა) მოხმარებული ელექტროენერჯიის დაფარვის მიზნით ესკოს მიერ ორგანიზებულ ბაზარზე შესყიდული და აგრეთვე ამ მიზნით იმპორტირებული ელექტროენერჯიისა და ასეთი საქმიანობის განხორციელებასთან დაკავშირებული ყველა ხარჯი;
- დ) ორგანიზებულ ბაზრებზე ესკოს მიერ ვაჭრობის შედეგად წარმოქმნილი დამამძიმებელი უბალანსობის ხარჯი, რომლის ანაზღაურებაზეც ამ დანართის შესაბამისად პასუხისმგებელია ესკო;
- ე) საბითუმო საჯარო მომსახურების ფარგლებში ფინანსური ვალდებულებების შესრულებისათვის საჭირო სესხის პროცენტები, ასევე ორგანიზებულ ბაზარზე ვაჭრობის განხორციელებისთვის საჭირო ყველა ხარჯი;
- ვ) ამ დანართის მე-15 მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული გარანტიის წარდგენასთან დაკავშირებული ხარჯები;
- ზ) მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებული სხვა ხარჯი, გარდა ესკოს საოპერაციო და გარანტირებული სიმძლავრის შესყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯებისა.

4. სპეციალური ფონდის მიერ საბითუმო საჯარო მომსახურებასთან დაკავშირებული ვალდებულებების დაფარვა ხდება კანონმდებლობის საფუძველზე, მათი წარმოშობისა და გადახდის ვადების შესაბამისად.

მუხლი 18. სპეციალური ფონდის დაგეგმვა

- 1. სპეციალური ფონდის ბალანსის (შემდგომში – ბალანსი) პროექტს ყოველწლიურად შეიმუშავებს ესკო და დასამტკიცებლად წარუდგენს სამინისტროს.
- 2. ბალანსის პროექტის შემუშავებისას გამოიყენება შემდგომი წლის ყოველთვიური საპროგნოზო მონაცემები, კერძოდ:

- ა) საჯარო მომსახურების გამწევი ელექტროენერჯის მწარმოებლების საპროგნოზო გამომუშავება;
- ბ) უნივერსალური მომსახურებით მოსარგებლე მომხმარებელთა ელექტროენერჯის საპროგნოზო მოხმარება;
- გ) მხარდაჭერის სქემით მოსარგებლე, მათ შორის, გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულების მქონე მწარმოებლის, წარმოების ობიექტის საპროგნოზო გამომუშავება;
- დ) საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიაზე (აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა) ელექტროენერჯის საპროგნოზო მოხმარება, შეთანხმებული გადამცემი სისტემის ოპერატორთან;
- ე) დღით ადრე ბაზარზე საპროგნოზო ფასები;
- ვ) ბაზრის ოპერატორების მომსახურების საფასურები, ფინანსური გარანტიები და სხვა მოსაკრებლების საორიენტაციო მოცულობა;
- ზ) უბალანსობის საპროგნოზო მოცულობა და საორიენტაციო ფასი;
- თ) ფასთა შორის სხვაობის ხელშეკრულებების საფუძველზე მისაღები საპროგნოზო შემოსავლები და გასაწევი ხარჯები;
- ი) მხარდაჭერის სქემის ფარგლებში გასაწევი ხარჯები;
- კ) საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიაზე (აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა) მოხმარებული ელექტროენერჯის ორგანიზებულ ბაზრებზე შესყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები;
- ლ) კონვერტაციის კურსი, რომლისთვისაც აიღება სპეციალური ფონდის ბალანსის დასამტკიცებლად წარდგენის დღეს მოქმედი საქართველოს ეროვნული ბანკის კურსი. ასევე ორგანიზაცია უფლებამოსილია, გამოიყენოს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ საპროგნოზო მაკროეკონომიკური ანალიზის დროს გამოყენებული გაცვლითი კურსი;
- მ) საბრუნავი საშუალებების მობილიზაციისათვის საჭირო სესხების პროცენტისა და სხვა ხარჯების საორიენტაციო ოდენობა;
- ნ) ბალანსის პროექტის შემუშავებისთვის საჭირო სხვა ინფორმაცია.
3. ესკო უფლებამოსილია, ამ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული მონაცემების დაზუსტების მიზნით, მიმართოს გადამცემი სისტემისა და ორგანიზებული ბაზრის ოპერატორებს.
4. ესკო უფლებამოსილია, ამ მუხლის მე-2 პუნქტის „ა“, „ბ“, „ე“ და „ვ“ ქვეპუნქტების მიზნებისთვის მიმართოს საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ ეროვნულ კომისიას.
5. ესკო ვალდებულია, დაიცვას ამ მუხლით გათვალისწინებული ინფორმაციის კონფიდენციალურობა, მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი წესით.
6. სპეციალური ფონდის კონტროლის მიზნებისათვის, ესკოს მიერ გაწეული საბითუმო საჯარო მომსახურების ფინანსური აღრიცხვა ხდება განცალკევებულად, მომსახურების სეგმენტების მიხედვით.
7. სპეციალური ფონდის ბალანსის დაგეგმვისას შემოსავლები და ხარჯები უნდა იყოს დაბალანსებული.

მუხლი 19. სპეციალური ფონდის კორექტირება

1. ესკო ყოველთვიურად ახორციელებს გასული პერიოდის ფაქტობრივი და საანგარიშო წლის დარჩენილი პერიოდის საპროგნოზო მონაცემების გათვალისწინებით სპეციალური ფონდის ლიკვიდურობის ანალიზს. თუ სპეციალური ფონდის მოსალოდნელი საერთო დეფიციტი ტოლია/აჭარბებს დამტკიცებული ბალანსით განსაზღვრული შემოსავლების ან/და ხარჯების [5%]-ს,

ესკო ვალდებულია, სამინისტროს წარუდგინოს კორექტირებული ბალანსის პროექტი.

2. ესკო უფლებამოსილია, ამ წესის მე-18 მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებულ სუბიექტებს მოსთხოვოს ამავე პუნქტით გათვალისწინებული კორექტირებული ინფორმაციის წარდგენა ან/და დაზუსტება.

3. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, სამინისტრო ამტკიცებს კორექტირებულ ბალანსს და აცნობებს კომისიას.

მუხლი 20. სპეციალური ფონდის ინსტრუქცია

1. ესკო ამზადებს და სამინისტროს დასამტკიცებლად წარუდგენს სპეციალური ფონდის ინსტრუქციას.
2. სპეციალური ფონდის ინსტრუქცია ითვალისწინებს:
 - ა) სპეციალური ფონდის პარამეტრებსა და მათი დათვლის მეთოდოლოგიას;
 - ბ) სპეციალური ფონდის ბალანსის პროექტის შედგენის კრიტერიუმებს;
 - გ) სპეციალური ფონდის პროექტის მომზადების, შეთანხმებისა და დასამტკიცებლად წარდგენის პროცედურებს;
 - დ) სპეციალური ფონდის დამტკიცებისა და კორექტირების პროცედურებსა და ვადებს;
 - ე) სპეციალური ფონდის დაგეგმვისა და ოპერირებისათვის საჭირო სხვა პირობებსა და პროცედურებს.“.

